

Talouden tasapainotusohjelma 2023-2026

Taloudellinen lähtötilanne 1/3

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA- ennuste 2022
TULOSLASKELMA (1000€)								
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	10 677	11 740	12 378	11 986	10 139	9 783	9 850	9 631
Maksutuotot	5 484	5 664	5 419	5 375	5 173	5 118	5 077	5 044
Tuet ja avustukset	1 602	1 544	729	788	610	766	2 614	840
Muut toimintatuotot	1 599	1 581	4 581	4 459	3 659	1 632	1 597	1 819
TOIMINTATUOTOT	19 360	20 529	23 107	22 607	19 580	17 299	19 137	17 335
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut	-19 556	-19 501	-18 609	-18 363	-18 130	-18 448	-18 929	-19 146
Palvelujen ostot	-53 492	-55 994	-56 990	-58 039	-57 748	-58 836	-61 470	-60 554
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 712	-4 794	-4 598	-4 859	-3 089	-3 014	-3 297	-3 229
Avustukset	-4 613	-4 901	-3 414	-2 939	-3 249	-2 799	-3 126	-3 206
Muut toimintakulut	-1 269	-1 443	-1 272	-1 866	-2 251	-1 979	-1 465	-1 021
TOIMINTAKULUT	-83 641	-86 633	-84 884	-86 067	-84 467	-85 076	-88 287	-87 157
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-64 281	-66 104	-61 777	-63 460	-64 886	-67 777	-69 149	-69 822

Taloudellinen lähtötilanne 2/3

Verotulot	41 718	40 519	40 637	39 314	39 501	41 716	45 118	43 500
Valtionosuudet	25 371	26 613	26 691	25 426	24 580	28 690	26 659	26 543
Rahoitustuotot ja -kulut								
Korkotuotot	98	145	143	140	123	134	133	130
Muut rahoitustuotot	281	1 783	914	751	1 857	449	391	470
Korkokulut	-287	-297	-399	-455	-404	-305	-230	-465
Muut rahoituskulut	-9	-8	-1	-17	-8	-3	-28	
Rahoitustuotot ja -kulut	83	1 622	658	419	1 567	275	266	135
VUOSIKATE	2 891	2 649	6 210	1 699	762	2 905	2 893	357
Poistot ja arvonalentumiset								
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 345	-2 593	-2 746	-2 854	-2 667	-2 740	-2 641	-2 539
Arvonalentumiset		-32	-458		-9		-95	
Poistot ja arvonalentumiset	-2 345	-2 625	-3 203	-2 854	-2 676	-2 740	-2 736	-2 539
TILIKAUDEN TULOS	546	25	3 007	-1 155	-1 914	165	157	-2 182
Varausten ja rahastojen muutokset								
Poistoeron muutos	4	4	4	4	4	4	4	
Varausten ja rahastojen muutokset	4	4	4	4	4	4	4	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	550	29	3 011	-1 151	-1 910	169	161	-2 182

Kertynyt kumulatiivinen ylijäämä 648
324,67€

Kertynyt kumulatiivinen alijäämä 3,25M€

Kertynyt kumulatiivinen alijäämä 1,07M€

Kertynyt kumulatiivinen alijäämä 3,25M€

Taloudellinen lähtötilanne 3/3

	2023	2024	2025
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	1 323	1 323	1 323
Maksutuotot	177	177	177
Tuet ja avustukset	1 440	1 440	1 440
Muut toimintatuotot	2 793	2 793	2 793
TOIMINTATUOTOT	5 733	5 733	5 733
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut	-16 987	-17 462	-17 812
Palvelujen ostot	-5 446	-5 555	-5 666
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 036	-3 036	-3 036
Avustukset	-1 541	-1 541	-1 541
Muut toimintakulut	-476	-476	-476
TOIMINTAKULUT	-27 485	-27 485	-28 530
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-21 752	-21 752	-22 797
Verotulot			
Kunnan tulovero	18 606	17 141	17 141
Kiinteistövero	3 131	3 131	3 131
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 630	2 367	2 469
Verotulot	24 367	22 639	22 741
Valtionosuudet			
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus			
Verotuloihin perustuva valt os tasaus			
Kunnan opetus ja kulttuuritoim muut vos			
Verotulomenetysten kompensatio			
Valtionosuudet	190	190	190
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	130	130	130
Muut rahoitustuotot	99	99	99
Korkokulut	-190	-190	-190
Muut rahoituskulut	-5	-5	-5
Rahoitustuotot ja -kulut	34	34	34
VUOSIKATE	2 839	1 111	168
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 650	-2 650	-2 650
Poistot ja arvonalentumiset	-2 650	-2 650	-2 650
TILIKAUDEN TULOS	189	-1 539	-2 482
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	189	-1 539	-2 482

Kertynyt
kumulatiivinen
alijäämä n.
7M€

Tasapainotusohjelman lähtökohdat ja tavoitteet

- Kaupunginhallitus linjasi 11.4.2022 §117, että:
- Talouden tasapainotusohjelma, kattaa vuodet 2022-2026, ja tehdään etupainotteisesti jo vuotta 2022 koskevaksi.
 - Talouden tasapainotusohjelman tavoitteena on 2,5 miljoonan euron rakenteellisten säästöjen löytyminen vuodessa ja kokonaisuutena 5,53 säästöt taloussuunnitelmakauden aikana.
 - Konsernin velkaantuminen pyritään katkaisemaan
 - Henkilöstö- ja organisaatorakenne tarkastetaan vastaamaan sote-uudistuksen jälkeen muodostuvan kaupungin roolia ja tehtäviä ja henkilöstöresurssi suhteutetaan uudistukseen
 - toimintaprosessit nykyaikaistetaan ja digitalisaatiota hyödynnetään niin sisäisissä kuin ulkoisissa palveluissa aina mahdollisuuksien mukaan
 - Konsernirakennetta uudistetaan tarkoituksenmukaiseksi.

Tasapainotusohjelman lopulliset tavoitteet

- Tasapainotus ohjelma kattaa vuodet 2023-2026
- Ohjelma on suuruudeltaan yhteensä 5,69 miljoonaa euroa, mikä tuo laskennallisesti noin 1,4 miljoonan euron säästöt vuositasolla huomioiden mukaan myös vuoden 2022 toimenpiteet. Johtuen talousarvion 2022 alijäämäodotuksesta toimenpiteitä on suunniteltu tehtävän jo myös vuoden 2023 aikana, jotta alijäämän kertyminen saadaan katkaistua.
- Tasapainotusohjelman tavoitteena on, että toimintakulut vastaavat kaupungin tulopohjaa. Kumulatiivisen alijäämän kertyminen katkaistaan ja kaupungin tase saadaan tervehdytettyä.
- Velkaantumisen taso pidetään maltillisena koko kaupunkikonsernin osalta ja lainoja pystytään lyhentämään säännöllisesti
- Uuden kunnan toimintaympäristön muutokset huomioidaan ja toimintoja tarkastellaan kriittisesti ja sote-uudistuksen muutokset huomioidaan henkilö- ja palveluresursseissa.
- Toimintaprosesseja tehostetaan ja nykyaikaistetaan hyödyntäen digitalisaatiota, niin sisäisissä kuin ulkoisissa palveluissa
- Konsernirakennetta tarkastellaan ja uudistetaan tarkoituksenmukaiseksi

Strategia linjauksia talouden tasapainottamiseen

- Konkreettisten toimenpiteiden lisäksi talouden tasapainotusohjelmassa linjataan tavoitteet, joilla kaupungin taloutta saadaan tervehdytettyä pitkällä aikajänteellä

Talouden tasapainottamisen väleineitä

- Vain yksi kone/käyttäjä: pöytäkoneet vaihdetaan normaalin kierron aikana kannettava+telakka yhdistelmiksi
- Yhden alaisen ketjujen purkaminen: Esimiesrakennetta tarkastellaan ja tiivistetään. Asiantuntija tehtävät tunnistetaan ja esimiestyötä voidaan keskittää.
- Yli 2kk määräaikaisiin toimiin (ei koske lakisääteisiä sijaisuuksia) aina täyttölupa kolmikannalta eli kaupunginjohtajalta, hallintojohtajalta ja palvelualajohtajalta. Muutos huomioidaan hallintosäännössä.
- Sopimushallinnan tehostaminen. Sopimushallintaa digitalisoidaan ja valvontaa tehostetaan.
- Lehtitilausten muuttaminen digitaalisiksi
- Harkinnanvaraisten vapaiden hyödyntäminen mahdollisimman laajasti ja kustannustehokkaasti
- Kaupungin omistamien toimitilojen tehokaskäyttö ja täyttö
- Maksutuottojen lisäys
- Kiinteistöveroselvityksen loppuun saattaminen
- Elinkeinoelämän vahvistaminen
- Asukaspuhjan kasvattaminen
- Palveluverkon kestäväksi rakentaminen
- Kiinteistöstrategian laatiminen
- Päällekkäisten toimintojen tunnistaminen ja uudelleen resursointi

Talouden tasapainotusohjelma

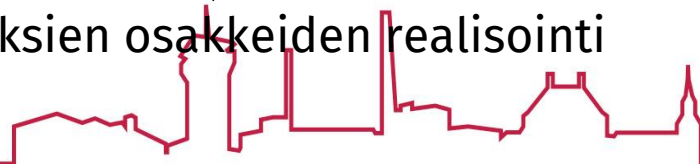
Talouden tasapainotuksen toimenpideohjelma 2023-2026									
Tasapainotusraami, mikä sisältää kertyneen kum. alijäämän sekä sopeutetun muutostarpeen									
Lautakunta	Vastuualue	Toimenpide	2022	2023	2024	2025	2026 Säästöt yht.		
Kaupunginvaltuusto	Lautakunnat	Lautakuntarakentaa uudistaminen	0,00	8 000,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00	44 000,00	
Kaupunginvaltuusto	Valtuusto, hallitus, lautakunnat	Kokouspalkkioiden pienentäminen		17 500,00	17 500,00	17 500,00		52 500,00	
Kaupunginhallitus	Yleishallinto	Esihenkilörakenteen tarkastaminen		5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	20 000,00	
		Asiointipisteen toiminnan uudelleen organisointi		39 000,00	98 000,00	98 000,00	98 000,00	333 000,00	
		Henkilöstömitoituksen tarkastaminen (sidonnainen edellisen toimenpiteen kanssa)			35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00	105 000,00
		Konserniavustuksen tarkastaminen		200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	800 000,00
		Henkilöstömitoituksen tarkastaminen sotesiirtymän vuoksi			12 000,00	16 000,00	16 000,00	16 000,00	60 000,00
	Tukipalvelut	Omaisuuksien realisointi	400 000,00					400 000,00	
	Kaupunginhallitus	Omaisuuksien realisointi		100 000,00				100 000,00	
	Kaupunginhallitus	Omaisuuksien realisointi						100 000,00	
Hallinto yht.			400 000,00	281 500,00	383 500,00	383 500,00	366 000,00	1 914 500,00	
Sivistyslautakunta	Sivistystoimi	Kouluverkko selvitys	0,00	100 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	700 000,00	
		Varhaiskasvatusverkon selvitys		25 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	175 000,00	
		Lukiolaisten määrän kasvu		95 800,00	95 800,00	95 800,00	95 800,00	383 200,00	
Sivistyslautakunta yht.		0,00	100 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	1 258 200,00		
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta	Hallinto	Henkilöstön mitoitus	0,00	21 000,00	21 000,00	21 000,00	21 000,00	84 000,00	
		Hankintojen, avustusten ja erillisen hankerahoituksen mitoitus	0,00	5 000,00	5 000,00	32 000,00	32 000,00	74 000,00	
		Kirjastoverkko selvitys ja palvelujen mitoitus	0,00	14 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	164 000,00	
		Palveluiden mitoitus	0,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	20 000,00	
		Palkkatukityöntekijöiden ja henkilöstön mitoitus	0,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00	140 000,00	
		Liikunta- ja järjestöpalvelut	0,00	0,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	90 000,00
		Liikunta- ja järjestöpalvelut	0,00	30 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	210 000,00	
		Kulttuuri ja hyvinvointilautakunta yhteensä		0,00	110 000,00	206 000,00	233 000,00	233 000,00	782 000,00
Tekninen lautakunta	Kaupunkisuunnittelu ja joukkoliik.	Henkilöstömitoituksen tarkistaminen	81 000,00	81 000,00	56 000,00	56 000,00	56 000,00	330 000,00	
		Linja-auto-palveluliikenteen tiivistäminen	16 000,00	32 000,00	32 000,00	32 000,00	32 000,00	144 000,00	
		Taksojen ja maksujen tarkistaminen		5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	20 000,00	
		Henkilöstömitoituksen tarkistaminen		70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	280 000,00	
		Kiinteistökannan pienentäminen	41 500,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00	181 500,00	
		Energiatehokkuuden lisääminen		14 000,00	14 000,00	14 000,00	14 000,00	56 000,00	
		Savosenkatu 1, myyminen	3 500,00					0,00	3 500,00
		Vilppunkatu 8, myyminen	13 000,00					0,00	13 000,00
		Länsi-koskelan koulun purkaminen	15 000,00		64 000,00			0,00	79 000,00
		Kiinteistöjen myyminen	18 000,00		80 000,00			0,00	98 000,00
		Siivoustoimen työvuorosunnittelujen tehostaminen		10 000,00		10 000,00	10 000,00	10 000,00	40 000,00
		Henkilöstömitoitus ja tehtävien uudelleen järjestäminen				100 000,00	100 000,00	100 000,00	300 000,00
		Vilppulankosken koulun IV uusinta ja energiansäästö	5 000,00	24 000,00				0,00	29 000,00
		Yksitysteiden avustuksista luominen	0,00	93 000,00		93 000,00	93 000,00	93 000,00	372 000,00
		Yksitysteiden siirto osakkaille	0,00	0,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	75 000,00
Talviulkoalueiden henkilöstöresurssin pienentäminen viikonlopun ylläpitotyössä	4 000,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00	52 000,00		
Henkilöstöresurssin ja hankintojen pienentäminen kukkaistutusten osalta	0,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00	32 000,00		
Tekninen lautakunta yht.	Kaupunginhallitus		197 000,00	528 000,00	460 000,00	460 000,00	460 000,00	2 105 000,00	
Tasapainotustoimenpiteiden vaikutus: Kaupunginhallitus			597 000,00	1 019 500,00	1 249 500,00	1 276 500,00	1 259 000,00	6 059 700,00	

Valtuusto/kaupunginhallitus

- Lautakuntarakenteen uudistaminen
- (8 000-12 000€/vuosi, yht. 44 000€)
 - Lautakuntien määrän rajaaminen kahteen palvelulautakuntaan, henkilöstöjaoston päätösvallan yhdistäminen kh:n päätösvaltaan
- Kokouspalkkioiden pienentäminen (17 500e/vuosi, yht. 52 500€)
 - Toimielinten vuosipalkkioista luopuminen, kokouspalkkioiden alentaminen määräaikaisesti tasapainotusvuosille 2023-2025 20%:lla.

Hallinto/tukipalvelut

- Esihenkilörakenteen tarkastaminen (yht. 20 000€)
 - Yhden alaisen ketjujen purkaminen ja asiantuntijatehtävien tunnistaminen sekä esihenkilöorganisaation perusteiden tarkastelu.
- Asiointipisteen toiminnan uudelleen organisointi (39 000-98 000€/vuosi, yht. 333 000€)
 - Asiointipisteen siirto kaupungin omistamiin tiloihin
- Henkilöstömitoituksen tarkistaminen (35 000€/vuosi, yht. 105 000€) yleishallinnon palveluissa
- Konserniavustuksen tarkistaminen (yht. 800 000€)
 - Kehitysyrityksen tehtävien määrittely ja konserniavustuksen oikean suuruinen mitoitus
- Henkilöstömitoituksen tarkistaminen (12 000-16 000€/vuosi, yht. 60 000€)
 - Tukipalvelun henkilöstömitoituksen tarkistaminen
- Omaisuuden realisointi (yht. 500 000€)
 - YH-kotien ja Metsä1 lisäosuuksien osakkeiden realisointi

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta

- Henkilöstön mitoitus (21 000€/vuosi)
 - Hallinnon henkilöstöressurssien pienentäminen
- Hankintojen, avustusten ja erillisen hankerahoituksen mitoitus (5000-32000€/vuosi, yht. 74 000€)
 - Matkailun/markkinoinnin määrärahojen pienentäminen
 - Hankkeiden ja avustusten mitoitus sopimuskausien loppuessa
- Kirjastoverkkoselvitys ja palvelujen mitoitus
 - Kirjastoverkon tehostaminen muuttamalla Pohjaslahden kirjasto lahjoituskokoelmaksi, omatoimikirjasto-asteen lisäys ja henkilöstömitoituksen oikeanlainen kohdentaminen
- Palveluiden mitoitus nuorisotyössä (5000€/vuosi)
 - Yksilöomavalmentaja hankkeesta luopuminen
- Palkkatukityöntekijöiden ja henkilöstön mitoitus työllisyyspalveluissa (35 000€/vuosi)
 - Palkkatukihenkilöstön vähentäminen ja henkilöstön oikeanlainen kohdentaminen
- Liikuntapalveluiden henkilöstön mitoitus (30 000€/vuosi)
 - Tehtävien yhtistäminen liikuntapalveluissa ja liikunta-alueiden hoidossa
- Liikuntapalveluiden hankintojen, avustusten ja palveluiden mitoitus (30 000-60 000€/vuosi)
 - Liikunta-avustusten supistaminen 30 000 eurolla ja palveluhankintojen karsiminen 30 000e,

Sivistyslautakunta

- **Kouluverkkoselvitys (yht. 700 000€)**
 - Kouluverkkoselvityksen tarkoituksena on tarkastella peruskoulutuksen ja lukiokoulutuksen palvelurakennetta tehostaen toimintoja ja tilojen käyttöä. Säästöissä pyritään huomioimaan mahdollisuudet tehtävien yhdistämiseen sekä tilojen ja palvelujen tehokkaaseen käyttöön.
- **Varhaiskasvatusverkkoselvitys (yht. 175 000€)**
 - Varhaiskasvatusverkkoselvityksen tarkoituksena on tarkastella varhaiskasvatuksen palvelurakennetta yhdessä kouluverkkoselvityksen kanssa, tehostaen toimintoja ja tilojen käyttöä. Säästöissä pyritään huomioimaan mahdollisuudet tehtävien yhdistämiseen sekä tilojen ja palvelujen tehokkaaseen käyttöön sekä oikealaiseen palvelurakenteeseen.
- **Lukion oppilasmäärän suunnitelmallinen lisääminen (95 800€/vuosi)**
 - Lukiota markkinoidaan kansainvälisesti ja kansallisesti tehokkaasti lumo-opintolinajan kautta, houkuttelevuutta lisätään myös muilla kurssiratkaisuilla. Vaikutus näkyy valtionosuuksissa, ei tuloissa tai menoissa.

Tekninen lautakunta

- Henkilöstömitoituksen tarkistaminen (yht. 330 000€)
 - Mittamiehen ja kaupunkisuunnittelijan toimia ei täytetä vaan palvelu järjestetään toisin
- Linja-auto ja palveluliikenteen tiivistäminen (144 000€)
 - Pohjaslahti-Mänttä liikennevuorosta luovutaan selvitetyn käyttöasteen pientymisen myötä, palveluliikenteessä kakis reittiä yhdistetään
- Taksojen ja maksujen tarkistaminen (yht. 20 000€)
 - Teknisen toimen taksat tarkastetaan ajantasaisiksi
- Henkilöstömitoituksen tarkistaminen (yht. 280 000€)
 - Tilapalvelujen henkilöstömitoitusta tarkistetaan siivoustyön ja kiinteistönhoidon osalta. Tarkistaminen ei aiheuta irtisanomisia)
- Kiinteistökannan pienentäminen (yht. 1818 500€)
 - Suomelanrinteen purkaminen ja kiinteistönhoidon kustannusten pieneneminen
- Energiatehokkuuden lisääminen (yht. 56 000€)
 - Energiasäästöjen mahdollistaminen lopettamalla purettavien kiinteistöjen lämmitys, Pientämällä lämmitystä kaupungin kiinteistöissä sekä suunnitelmallisilla investoinneilla
- Savosenkatu 1 ja Vilppunkatu 8 myymisen myötä säästöt kiinteistön hoidon kustannuksissa

Tekninen lautakunta

- Länsi-Koskelan koulun purkaminen > säästön kiinteistön kustannuksissa (yht. 79 000€)
- Kiinteistöjen myyminen (yht. 98 000€) *toimenpide ei ole varma
 - Poistettavien kiinteistöjen listan tehokas toteuttaminen ja ylläpistokustannusten pienentäminen myyntien kautta
- Siivoustoimen työvuorosunnittelujen tehostaminen (yht. 40 000€)
 - Työvuorojen uudelleen organisoiminen ja yötyöstä luopuminen
- Henkilöstömitoitus ja tehtävien uudelleen järjestäminen (yht. 300 000€)
 - Esihenkilöorganisaation ja tehtävien uudelleen organisoiminen tilapalveluiden eläköitymisien myötä
- Vilppulankosken koulun IV uusinta ja energiansäästö (yht. 29 000€)
- Yksitysteiden siirto osakkaille (yht. 75 000€)
 - Osakkaiden yksikkölaskelmien tekeminen ja teiden parannus
- Talviulkoalueiden henkilöstöressurssin pienentäminen viikonlopun ylläpitotyössä (yht. 52 000€)
 - Erilliskorvausten pieneneminen vähennettäessä viikonloppuisin tehtävää työtä talviulkoilualuilla
- Henkilöstöressurssin ja hankintojen pienentäminen kukkaistutusten osalta (yht. 32 000€)
 - Kukkaistuksia ja erillisten ampeleiden määrää rajaamalla saadaan säästöjä hankinnoissa ja työvoimakustannuksissa.

